

Bruksela, 25 maja 2021 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0196(COD)

8851/21
ADD 1 REV 1

CODEC 710
SOC 282
PECHE 157
CADREFIN 246
JAI 558
SAN 299
COH 6

NOTA DO PUNKTU I/A

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Projekt ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (pierwsze czytanie) – Przyjęcie stanowiska Rady w pierwszym czytaniu i uzasadnienia Rady = Oświadczenia

Oświadczenie Węgier

Procedura prowadząca do przyjęcia rozporządzeń dotyczących polityki spójności weszła w kolejną ważną fazę. Węgry uważają za niezbędne podkreślenie swojego wcześniejszego stanowiska dotyczącego stosowania i interpretacji terminu „płeć” (ang. „gender”) w tych rozporządzeniach.

Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w traktatach Unii Europejskiej jako jedno z praw podstawowych. Węgry zapewniają równość kobiet i mężczyzn w ramach krajowego systemu prawnego zgodnie z prawnie wiążącymi międzynarodowymi instrumentami z zakresu praw człowieka oraz w ramach podstawowych wartości i zasad Unii Europejskiej.

Dlatego też Węgry interpretują pojęcie „płeć” (ang. „gender”) jako odniesienie do płci (ang. „sex”) zgodnie z art. 8, 10, 19 i 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Ponadto Węgry są przekonane, że zakres terminu „płeć” (ang. „gender”) nie powinien być definiowany w tych dokumentach prawodawczych.

Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi Węgry interpretują stosowane w przywołanych rozporządzeniach pojęcie „płeć” (ang. „gender”) jako odniesienie do płci (ang. „sex”), a pojęcie „równouprawnienie płci” (ang. „gender equality”) jako odniesienie do równości kobiet i mężczyzn. Jeśli chodzi o przedstawianie danych w podziale na kategorie, Węgry uważają, że pierwsze zdanie załącznika I i załącznika II do rozporządzenia EFS+ (jak również przypis 27 w załączniku III do rozporządzenia w sprawie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji) należy stosować i odnosić do terminu „płeć” (ang. „gender”) i nawiasu jako całości, a nie tylko do jednej z wymienionych w nim podkategorii.

Mając na uwadze fakt, że definiowanie zakresu terminu „płeć” podlega wyłącznej kompetencji państw członkowskich, odpowiednie motywy, artykuły, załączniki i przypisy należy rozumieć jako odnoszące się do terminu „płeć” (ang. „gender”) interpretowanego zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

Oświadczenie Malty

Malta z zadowoleniem odnosi się do formalnego przyjęcia rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Malta żałuje jednak, że inwestycjom w infrastrukturę drogową przypisano zerowy współczynnik wsparcia realizacji celów związanych ze zmianą klimatu i że nie nadano im podobnej wagi, co inwestycje w transport kolejowy. Sytuacja ta nieuchronnie postawi w trudniejszej sytuacji państwa członkowskie nieposiadające systemu transportu kolejowego.

Dla Malty – małego wyspiarskiego państwa członkowskiego pozbawionego możliwości utworzenia sieci kolejowej, w którym systemy transportu masowego nie mają racji bytu – unowocześnianie sieci dróg jest tak samo konieczne, jak pożądane są inwestycje w koleje w tych państwach członkowskich, które zwiększą udział transportu kolejowego na swoim terytorium. Malta przypomina, że jej wyjątkowe uwarunkowania krajowe i ograniczony potencjał w zakresie redukcji emisji sprawiają, że inwestycje w wydajniejszą infrastrukturę drogową, w połączeniu z elektryfikacją pojazdów, dają temu państwu jedną z niewielu kluczowych możliwości, by nadal opierać się na całościowym podejściu do dekarbonizacji i czynić postępy na drodze do neutralności klimatycznej. Te same uwarunkowania krajowe są głównym czynnikiem przyczyniającym się do braku kolei.

Ma to również implikacje dla planowania projektów i elastyczności programowania. Ponieważ załącznik I nie uwzględnia jej specyficznej sytuacji i szczególnych ograniczeń, Malta będzie musiała kumulować elementy pochodzące ze wszystkich projektów, aby osiągnąć wyznaczone cele. Ogranicza to możliwość dostosowania projektów do konkretnych potrzeb Malty i zostawia niewielkie pole na inne projekty. Z tego względu Malta wzywa Komisję do wykazania niezbędnej elastyczności w czasie planowania i programowania środków w ramach funduszy, z uwagi na specyfikę jej przypadku.

Oświadczenie Polski

Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w traktatach Unii Europejskiej jako podstawowe prawo. Polska zapewnia równość kobiet i mężczyzn w ramach polskiego krajowego systemu prawnego zgodnie z międzynarodowymi traktatami praw człowieka oraz w ramach podstawowych wartości i zasad Unii Europejskiej. Z tych powodów w wyrażeniach zawierających termin płeć (gender), Polska będzie interpretowała ją jako równość kobiet i mężczyzn zgodnie z art. 8 TFUE.

Oświadczenie Irlandii

Irlandia popiera stanowisko Rady w pierwszym czytaniu dotyczące wszystkich rozporządzeń wchodzących w skład pakietu legislacyjnego na rzecz spójności na okres po roku 2020. Irlandia odnotowuje art. 80 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (ST 6674/21 + ADD 1 + ADD 2) określający uregulowania dotyczące zasady jednego audytu i wyraża ubolewanie z powodu uzgodnionej zależności między uczestnictwem w EPPO a dostępem do uproszczonej procedury audytowej. Ze względu na swój system prawa zwyczajowego Irlandia nie uczestniczy w EPPO i w związku z tym nie może skorzystać z tych uproszczonych uregulowań dotyczących audytu. Irlandia uważa, że jest to sprzeczne z zasadą równego traktowania państw członkowskich i zasadą zawartą w art. 327 TFUE, zgodnie z którą wzmocniona współpraca nie narusza kompetencji, praw i obowiązków państw członkowskich, które w niej nie uczestniczą.

Oświadczenie Komisji

W odniesieniu do rozliczenia płatności zaliczkowych:

Pułapy płatności określone w rozporządzeniu w sprawie WRF uwzględniały założenie, że wszystkie płatności zaliczkowe będą rozliczane corocznie. Komisja uważa, że porozumienie osiągnięte przez współprawodawców co do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów może skutkować przekroczeniem mających zastosowanie pułapów WRF w odniesieniu do środków na płatności, biorąc pod uwagę oczekiwane profile płatności. Mogłoby to doprowadzić do powstania zaległości w płatnościach w drugiej połowie kolejnego okresu.

W odniesieniu do ustrukturyzowanego dialogu na mocy środków tymczasowych dotyczących wykorzystania funduszy w odpowiedzi na wyjątkowe i nadzwyczajne okoliczności:

Przepisy przyjęte przez współprawodawców zobowiązują Komisję do niezwłocznego poinformowania Parlamentu i Rady o ocenie sytuacji dotyczącej wyjątkowych i nadzwyczajnych okoliczności. Współprawodawcy wymagają również od Komisji, by niezwłocznie informowała ich o planowanych działaniach następczych w ramach środków tymczasowych na rzecz wykorzystania funduszy i przy należyтым uwzględnieniu przyjętych stanowisk i poglądów wyrażonych w ramach ustrukturyzowanego dialogu, do którego Komisja może zostać zaproszona przez Parlament lub Radę.

Wymogi te nie są zgodne z art. 291 ust. 2 i 3 TFUE ani z rozporządzeniem nr 182/2011 dotyczącym procedury komitetowej, które nie przewiduje udziału Parlamentu ani Rady w kontroli wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji. Może to skutkować sytuacjami, w których uprawnienia wykonawcze Komisji będą ograniczone. Dlatego Komisja może spełnić te wymogi jedynie w zakresie, w jakim nie naruszają one jej uprawnień wykonawczych, ponieważ podlegają postanowieniom art. 291 TFUE i rozporządzeniu nr 182/2011 dotyczącym procedury komitetowej.

Przepisy te nie mogą w żadnym wypadku być powielane w innych ramach prawnych, w których nie przewidziano żadnych wyjątkowych ani nadzwyczajnych okoliczności.

W odniesieniu do dalszych środków mających na celu ochronę budżetu UE i Next Generation EU przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami dzięki wymogowi obowiązkowego stosowania jednolitego narzędzia eksploracji danych udostępnionego przez Komisję:

W pkt 30–33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych, zobowiązano Komisję do udostępnienia zintegrowanego i interoperacyjnego systemu informowania i monitorowania, w tym jednolitego narzędzia eksploracji danych i punktowej oceny ryzyka, służącego do dostępu do wymaganych danych i ich

analizy z myślą o ich powszechnym stosowaniu przez państwa członkowskie. Ponadto wymienione trzy instytucje zobowiązały się do lojalnej współpracy w trakcie procedury ustawodawczej dotyczącej odnośnych aktów podstawowych w celu zapewnienia podjęcia działań następnych w związku z konkluzjami Rady Europejskiej z lipca 2020 r. dotyczącymi tego elementu.

Komisja jest zdania, że porozumienie osiągnięte przez współprawodawców na mocy art. 69 ust. 2 (odpowiedzialność państw członkowskich) w sprawie obowiązkowego stosowania jednolitego narzędzia eksploracji danych oraz w sprawie gromadzenia i analizy danych dotyczących beneficjentów rzeczywistych odbiorców finansowania nie jest wystarczające do zwiększenia ochrony budżetu Unii i Next Generation EU przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ani do zapewnienia skutecznych kontroli konfliktów interesów, nieprawidłowości, kwestii podwójnego finansowania i niezgodnego z prawem wykorzystywania środków finansowych. Dlatego też podejście uzgodnione przez współprawodawców w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów nie odzwierciedla odpowiednio pożądanego poziomu ambicji ani ducha porozumienia międzyinstytucjonalnego.

W odniesieniu do ochrony budżetu UE poprzez wykorzystanie procentowego zatrzymywania płatności na rzecz programów objętych zarządzaniem dzielonym:

Komisja uważa, że porozumienie współprawodawców w sprawie zmniejszenia odsetka zatrzymywania płatności na rzecz zarządzania dzielonego z 10% do 5% przyczynia się do zwiększonego ryzyka wypłacania z budżetu UE kwot, w przypadku których wystąpiły nieprawidłowości.

Aby zmniejszyć to ryzyko, Komisja dokona odpowiednich przerw i zawieszek w płatnościach na rzecz programów, za każdym razem gdy uzna, że zatrzymywanie na poziomie 5% jest niewystarczające, by pokryć kwotę wszelkich ewentualnych nieprawidłowości.